

Nota van B&W

Portefeuille C. van Velzen
Auteurs W.H.C. Stigter en H.W. Verhoeff
Telefoons 5113143 / 5114098 E-mail: wstigter@haarlem.nl E-mail:hverhoeff@haarlem.nl
Reg.nr. CS/SB 2006/22
Te kopiëren: A
B & W-vergadering van 11 juli 2006

Onderwerp

Verzelfstandiging belastingen: Go - No go voorstel

Bestuurlijke context

Op 24 mei 2005 heeft het College van B&W de startnotitie m.b.t. de verzelfstandiging en regionale samenwerking van bureau Belastingen (PB/BB/2005/3) aangenomen. Vervolgens is op 22 juli de intentieverklaring ondertekend door de betrokken wethouders van Haarlem en Haarlemmermeer. Op 20 december 2005 heeft het College van B&W het Basisdocument Verzelfstandiging Regionale Belastingdienst Haarlem-Haarlemmermeer (PB/BB/BEL/2005/451) aangenomen. Het Basisdocument is vervolgens vastgesteld door de gemeenteraad op 25 januari 2006.

De bijgevoegde nota, het Go/No-go-document, is het resultaat van de in het Basisdocument vermelde deelonderzoeken voor de definitieve besluitvorming door de gemeenteraad. De kern van de nota bestaat uit het Businessplan en de aan de oprichting van de NV ten grondslag liggende juridische documenten (Statuten NV, Aandeelhoudersovereenkomst, Verzelfstandigingsconvenant en Mantelovereenkomst). Daarnaast gaat de nota in op de personele aspecten (aanvullende Sociale Bepalingen en keuze voorstel CAO). De feitelijke stukken zijn vervat in de bijlagen bij het document. Tevens is voor de NV een begroting opgesteld met daarin verwerkt de bezuinigingstaakstelling zoals die vooraf door beide gemeenten is bepaald.

Het is voor de gemeente Haarlem profijtelijk is om het bureau Belastingen te verzelfstandigen in een samenwerkingsverband met de sector Belastingen van de gemeente Haarlemmermeer in de vorm van een "overheids-NV". Naast het financiële voordeel dat als gevolg van de schaalvergroting wordt behaald, blijkt uit de analyse van het Businessplan voorts dat het op te richten bedrijf tevens goede mogelijkheden op groei in de toekomst heeft, hetgeen beide oprichtende aandeelhouders ook op langere termijn (financiële) voordelen kan opleveren. Het project kan worden afgerond binnen de geraamde kosten van € 500.000 (€ 250.000 per gemeente).

Commissieparagraaf

Het college informeert de commissie Bestuur over het voorgenomen besluit met het oog op een tijdige voorbereiding van de behandeling van het daadwerkelijke besluit dat in september aan de raad zal worden voorgelegd.

B&W-besluit:

1. Het Go / No-go document over de verzelfstandiging belastingen vast te stellen, inclusief de bijlagen (Businessplan, Statuten, de Aandeelhoudersovereenkomst, het Verzelfstandigingsconvenant en de Mantelovereenkomst)
2. Op grond van het Go/No-go document het voorgenomen besluit te nemen tot het gezamenlijk met Haarlemmermeer oprichten van een overheids-NV voor de heffing en invordering van belastingen
3. De verantwoordelijk portefeuillehouder te machtigen om namens de gemeente hierin in rechte op te treden.
4. In te stemmen met de aanvullende sociale bepalingen en het vooralsnog volgen van de CAO voor gemeentepersoneel en dit ter instemming voor te leggen aan het GO.
5. Voor die onderdelen die advisering dan wel instemming behoeven van de OR, de bestuurder in het kader van WOR opdracht te geven om een formele adviesaanvraag in te dienen bij de OR.
6. Kennis te nemen van de begroting van de NV, de projectraming- en verantwoording en de planning op hoofdlijnen.
7. Het besluit heeft geen financiële consequenties
8. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de portefeuillehouder geeft perstoellichting
9. De commissie Bestuur ontvangt het besluit van het college ter informatie

Verzelfstandiging Belastingen: Go – No go document

1. Inleiding

1.1 Bestuurlijke context.

Binnen de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer is de huidige organisatievorm onderwerp van heroverweging. In de gemeente Haarlemmermeer is op 17 mei 2005 het Masterplan Focus: Klant vastgesteld op basis waarvan de verzelfstandiging van de uitvoeringswerkzaamheden op het gebied van de heffing, invordering en controle van belastingen en uitvoering van de Wet WOZ wordt onderzocht. De gemeente Haarlem bezint zich op haar kerntaken, onder meer vanuit de verzelfstandiginggedachte. In mei 2005 is het Plan van Aanpak voor de “Verzelfstandigingsonderzoeken Haarlem 2005” vastgesteld. Het bureau Belastingen is in dit plan opgenomen in de lijst van extern te verzelfstandigen onderdelen.

In dit kader is vanuit de afdelingen belastingen van de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer een startnotie c.q. verkenningnotitie aan de beide colleges aangeboden, met daarbij een intentieverklaring. De startnotie c.q. de verkenningnotitie is op 17 mei 2005 door het college van Haarlem en op 24 mei 2005 door het college van Haarlemmermeer vastgesteld. Dit heeft geleid tot de ondertekening van de daarbij behorende intentieverklaring op 22 juli 2005 door de beide portefeuillehouders. Vervolgens is in februari 2006 het Basisdocument Verzelfstandiging Regionale Belastingdienst Haarlem-Haarlemmermeer (hierna: Basisdocument) door de gemeenteraad vastgesteld. Dit strategisch document geeft richting en stelt randvoorwaarden aan de nadere detailuitwerking in het vervolgtraject.

Ten behoeve van dit vervolgtraject is een projectorganisatie ingesteld bestaande uit een (bestuurlijke) stuurgroep, een projectgroep en een viertal werkgroepen (Middelen, Kwaliteit&Dienstverlening, Organisatie en Personeel). Voorts is een klankbordgroep ingericht bestaande uit een brede vertegenwoordiging van de medewerkers van beide afdelingen belastingen. De resultaten van de werkgroepen zijn verwerkt in dit Go/No-go-document en de hierbij behorende bijlagen.

1.2 Indeling Go/No-go-document

Dit Go/No-go-document is een weergave op hoofdlijnen. Kern van deze notitie is het voornemen een NV op te richten en het bijbehorende businessplan vast te stellen inclusief de aan de oprichting van de NV ten grondslag liggende juridische documenten (Statuten, Aandeelhoudersovereenkomst, Verzelfstandigingsconvenant en de Mantelovereenkomst alsmede het financieel kader). Vervolgens wordt nadrukkelijk ingegaan op de personele aangelegenheden op het gebied van (aanvullende) sociale bepalingen en daarbij behorende CAO-keuze en plaatsingsplan. Per onderwerp wordt kort ingegaan op de deelonderzoeken en nadere uitwerking waar de gemeenteraad bij de behandeling van het Basisdocument om heeft verzocht. Daarnaast voldoen de thans bijgevoegde producten tevens om een formele adviesaanvraag in te dienen bij de Ondernemingsraad. De producten zijn bijgevoegd in diverse bijlagen.

1.3 Overall-Conclusie.

De overall-conclusie is gelijklopend aan die welke is opgenomen in het Basisdocument: samenwerking en externe verzelfstandiging zijn mogelijk, verantwoord en profijtelijk. Profijtelijk voor zowel de beide gemeenten, belastingplichtige burgers en bedrijven als ook voor de potentiële klanten van een nieuw op te zetten uitvoeringsorganisatie. Geconcludeerd wordt dat de beoogde samenwerking en externe verzelfstandiging het beste gerealiseerd wordt door middel van het oprichten van een overheids-NV. Hierdoor wordt het mogelijk te voldoen aan de wensen van beide gemeentebesturen om uitvoerende werkzaamheden op afstand te plaatsen, bezuinigingen in de vorm van efficiencyverbetering te realiseren en tevens de dienstverlening te verbeteren. Het Businessplan van de NV verwoordt de strategische en kwalitatieve doelstellingen en uitgangspunten die beide gemeenten bij de vaststelling van het Basisdocument hebben geformuleerd.

2. Businessplan.

In het Basisdocument is de voorkeur uitgesproken om de uitvoeringswerkzaamheden op het gebied van de heffing, invordering en controle van belastingen en uitvoering van de Wet WOZ onder te brengen in de vorm van een private rechtsvorm, i.c. het oprichten van een “overheids-NV”.

Van de nieuwe organisatie wordt een zo groot mogelijke mate van bedrijfsmatigheid (efficiency, slagvaardigheid en klantgerichtheid) en marktgericht denken en handelen verwacht. Daarnaast zal het nieuwe bedrijf zich moeten richten op een actieve benadering van de branche met haar diverse markten teneinde schaalvergrotingen en verdere kostenbesparingen mogelijk te maken.

De combinatie tussen enerzijds de grotere bedrijfsmatigheid in relatie tot het uitvoerende karakter van de werkzaamheden en anderzijds de groeimogelijkheid in relatie tot de ontwikkeling van verdere commerciële activiteiten in de toekomst, maken de NV-vorm tot de meest geschikte samenwerkingsvorm. Daarnaast zijn in een overheids-NV de rollen, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van zowel de opdrachtgevende gemeenten als het uitvoerende bedrijf duidelijk beschreven. Kort samengevat: de opdrachtgevende gemeenten voeren de regie over het belastingbeleid in de breedste zin van het woord en de overheids-NV is een organisatie die zich richt op een zo effectief mogelijke uitvoering van de werkzaamheden.

Een bijkomend voordeel van het nu oprichten van een NV is dat positieve bedrijfsresultaten in de toekomst in beginsel toevloeien aan de aandeelhouders.

Op basis van de uitgangspunten verwoord in het Basisdocument is vervolgens voor de op te richten NV een businessplan opgesteld. Het businessplan bevat een bedrijfsprofiel, een in- en externe analyse, de missie, visie en strategie van de NV en de financiële prognose. Het businessplan treft u aan in bijlage 1.

Uit de omgevingsanalyse is een aantal belangrijke ontwikkelingen op het gebied van politiek, economie, maatschappelijke relevantie en techniek te onderscheiden. De belangrijkste politieke ontwikkelingen zijn die van schaalvergroting in combinatie met de trend dat gemeenten zich nadrukkelijk oriënteren op beleid en regie en daartoe de uitvoerende taken op afstand zetten.

Op economisch gebied is waar te nemen dat de inkomsten van de gemeenten onder druk staan en hierdoor nieuwe investeringen of activiteiten van de overheid meer dan kritisch worden bekeken. Door de maatschappelijke vraag staan overheden onder druk om de dienstverlening te verbeteren. Er wordt meer verantwoording en een transparante dienstverlening geëist. Tevens zien we een grote opkomst van digitale dienstverlening. De digitalisering levert voordelen op, maar brengt aanzienlijke investeringen met zich mee. Op technisch vlak wordt het mogelijk om bestanden te koppelen, waardoor meer efficiency bereikt wordt.

Het businessplan geeft weer op welke wijze de NV denkt om te gaan met de hiervoor geschetste ontwikkelingen alsmede de (groei)potentie om ook in de toekomst een solide bedrijfsvoering te garanderen.

Bij het opstellen van het financiële kader van de NV is de door beide gemeenten vooraf bepaalde financiële taakstelling verwerkt (zie tevens paragraaf 6 Financieel Kader).

Als bijlage bij het businessplan is tevens een productencatalogus opgesteld met daarin alle diensten die de NV kan leveren. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat wanneer een product spreekt over beleid hiermee wordt bedoeld de advisering en voorbereiding/concipiëring van beleidstukken en -voorstellen. Het vaststellen van het gemeentelijke belastinggebied (belastingvoorstellen en belastingverordeningen) blijft daarmee een autonome bevoegdheid van de gemeenteraad.

Geconcludeerd wordt dat met het opstellen van het businessplan voor de NV is voldaan aan de strategische uitgangspunten en ook het financiële kader zoals verwoord in het door beide gemeenteraden vastgestelde Basisdocument.

3. Juridisch Kader.

Ten behoeve van de oprichting van de NV is het noodzakelijk een aantal juridische documenten op te stellen en ter besluitvorming voor te leggen. De juridische documenten hebben enerzijds betrekking op de oprichting van de NV en anderzijds op de daarbij behorende overeenkomsten met de gemeenten. De juridische documenten vormen tezamen één geheel. In het schematische overzicht (bijlage 2) zijn de onderlinge verbanden en afhankelijkheden grafisch weergegeven.

De juridische documenten bestaan uit:

3.1 Statuten NV

De statuten regelen de algemene wettelijke verplichtingen en de organen (inclusief rollen, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden) van een NV. Gelet op het feit dat de NV ook in de nabije toekomst verdere groeimogelijkheden heeft zijn de statuten zo ruim mogelijk opgesteld zonder daarbij afbreuk te doen aan de in het Basisdocument gestelde uitgangspunten. Hiermee wordt voorkomen dat kleine organisatorische wijzigingen telkens weer leiden tot een aanpassing van de statuten.

In de aandeelconstructie is ervoor gekozen dat beide gemeenten voor 50% aandeelhouder zijn. Om met name de status van de oprichters te waarborgen, en daarmee de zeggenschap groter te houden, is ervoor gekozen om beide oprichtende gemeenten zogenaamde prioriteits aandelen toe te delen. Hierbij wordt echter aangetekend dat de mogelijkheid bestaat om een mogelijk derde (strategische) partner, zoals bijvoorbeeld het Hoogheemraadschap, ook bij latere toetreding als medeoprichter te beschouwen. Hierdoor zou een herverdeling van de prioriteits aandelen aan de orde kunnen zijn. Verder is als uitgangspunt genomen dat uitsluitend (decentrale)overheden aandeelhouder kunnen zijn. Dit is met name ook van belang in het kader van de vrijstellingsmogelijkheden op het gebied van de vennootschapsbelasting. De statuten treft u aan in bijlage 3.

3.2 Aandeelhoudersovereenkomst

De aandeelhoudersovereenkomst regelt de zaken tussen de aandeelhouders onderling (zoals het toetreden van nieuwe aandeelhouders). Feitelijk is de aandeelhoudersovereenkomst op veel onderdelen een nadere specificatie c.q. verduidelijking van de in de Statuten opgenomen algemene regelingen en daartoe aangevuld met specifieke afspraken tussen de aandeelhouders onderling. De aandeelhoudersovereenkomst treft u aan in bijlage 4.

3.3 Verzelfstandigingsconvenant

Voor het overdragen van taken en bevoegdheden van de eigen gemeente sluiten beide gemeenten afzonderlijk een verzelfstandigingsconvenant met de NV (een zaak van de leverende gemeente). Hierbij vindt feitelijk de formele overdracht per 1 januari 2007 van taken, werkzaamheden en bevoegdheden plaats van de gemeente naar de NV. Het verzelfstandigingsconvenant treft u aan in bijlage 5.

3.4 Mantelovereenkomst

In de mantelovereenkomst wordt de algemene dienstverlening op hoofdlijnen geregeld. Een specificatie van de producten wordt vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) die tussen betreffende klant (de gemeente) en de NV afzonderlijk wordt gesloten (een zaak van opdrachtgever en opdrachtnemer). De afzonderlijke DVO's zullen in concept vòòr de definitieve besluitvorming door de gemeenteraad worden meegeleverd. De mantelovereenkomst treft u aan in bijlage 6.

Conclusie

De samenhang van de hiervoor genoemde documenten waarborgt het gehele juridische kader van de oprichting van de NV tot en met het uiteindelijk in afzonderlijk met de gemeenten te sluiten DVO's voor wat betreft de specifieke taken, bevoegdheden en onderlinge verantwoordelijkheden op het gebied van de uitvoeringswerkzaamheden van de heffing, invordering en controle van belastingen en uitvoering van de Wet WOZ.

4. Sociale bepalingen en keuze CAO

4.1 Proces Aanvullende sociale bepalingen.

Zowel de gemeente Haarlem als de gemeente Haarlemmermeer hebben een sociaal statuut, uitwerkingen terzake en procedurele afspraken voor organisatiewijzigingen. De opzet, systematiek en inhoud is bij beide gemeenten verschillend. De hiervoor genoemde stukken zijn met instemming van OR en GO van beide gemeenten vastgesteld en hebben daarmee rechtskracht.

Voorname verschillen hebben voornamelijk betrekking op de volgorde van het verkrijgen van de status van herplaatsingskandidaat, het recht op voortzetting van het dienstverband in de gemeente en in het begrip “passende” functie.

Het opstellen van een geheel nieuw sociaal plan waarin de afzonderlijke documenten van beide gemeenten worden geïntegreerd tot één voor alle betrokken medewerkers geldende identieke regeling zou leiden tot onnodige complicaties en vermenging met andere lopende processen binnen de beide gemeenten. Een dergelijke werkwijze leidt, gelet op de geconstateerde verschillen tussen de regelingen van beide gemeenten, tot discussie met OR en GO over afwijkingen voor deze verzelfstandiging ten opzichte van het algemeen vastgestelde kader. Dit met alle risico's voor de tijdplanning van de verzelfstandiging. Om discussie met de OR en in het GO te voorkomen wordt een aanpak gevolgd waarbij uitsluitend de specifieke zaken rond de verzelfstandiging in een aanvulling op de bestaande gemeentelijke sociaal plannen worden opgenomen. Deze aanpak behoeft geen bezwaar te vormen omdat op grond van de voorliggende stukken kan worden geconcludeerd dat de positie van de betrokken medewerkers van zowel de gemeente Haarlem als Haarlemmermeer door de bestaande regelingen in algemene zin voldoende is vastgelegd. Dit staat los van de geconstateerde verschillen in de regelingen van beide gemeenten. Deze aanpak (maar ook de keuze voor het volgen van de huidige CAO) is gekozen met voornaamste achterliggende reden de rechtszekerheid van het huidig personeel met aandacht voor beide sociale plannen.

De gekozen aanpak is er op gericht om de medewerkers van beide afdelingen belastingen in het plaatsingsproces zoveel als mogelijk gelijk te behandelen, ondanks de verschillen in de sociale bepalingen van beide gemeenten. Bij de aanvullende sociale bepalingen is tevens een nieuw functieboek bijgevoegd. De aanvullende sociale bepalingen treft u aan in bijlage 7.

4.2 Proces Pakketvergelijking CAO en keuzevoorstel CAO

De keuze voor het samenstellen van de arbeidsvoorwaarden is ingegeven door de wens zich meer marktconform te organiseren. Voorwaarde zoals in het basisdocument verwoord was wel een aansluiting bij het ABP. Hoewel nog een keuze overlatend, beperkt deze voorwaarde de keuzemogelijkheden. Eveneens bleek al snel dat volgen van branchevreemde CAO's wel mogelijk is, maar aansluiten bij de desbetreffende brancheorganisatie daarbij niet mogelijk is. Het uitoefenen van invloed op de toekomstige ontwikkeling van de CAO is niet mogelijk en de kans dat branchegerichte verandering niet strookt met de wensen en het werk van de NV is aanwezig.

Bij de zoektocht naar een logische aansluiting bleek al heel snel dat de opzet van heffing, invordering en controle van lokale belastingen en uitvoering van de wet WOZ in een vennootschaprechtelijke vorm een nieuw en nog onbekend fenomeen is.

Belangrijk voor de keuze van arbeidsvoorwaarden is de concurrentiepositie. De “concurrentie”, voor zover deze al bestaat, beperkt zich vooralsnog dan ook tot de grote gemeenten, enkele Gemeenschappelijke Regelingen, Waterschappen en de Rijksbelastingdienst. Op onderdelen van het dienstenpakket is wel enige marktinvloeding zichtbaar, maar privaatrechtelijke marktpartijen met een volledig pakket zijn (nog) niet gesignaleerd. Een marktinvloeding die bij de start en zeker bij slagen van de regionale belastingdienst mag worden verwacht. Gezien de specifieke opleiding en ervaring beperkt de concurrentie op de arbeidsmarkt zich nagenoeg nog tot bovengenoemde overheidsorganisaties. Al deze vormen hebben gemeen dat zij vallen onder de ambtelijke aanstellingsvorm. Daarom is ervoor gekozen om de nieuwe organisatie de CAO (CAR) voor gemeenten te laten volgen, met dien verstande dat het dienstverband met het personeel in de NV vorm zal krijgen via arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht.

Met het (voorlopig) volgen van de gemeentelijke CAO wordt vanzelfsprekend volledig voldaan aan de eis van aansluiting bij het ABP.

De wens van de NV om op relatief korte termijn uitbreiding met het takenpakket van Waterschappen na te streven, roept om een specifiek op dit werkveld toegespitste arbeidsvoorwaardenpakket. Bij het toetreden van een Waterschap zal een derde categorie personeelsleden aan de NV worden toegevoegd. Om te voorkomen dat na de toetreding een lappendeken aan verschillende regelingen ontstaat, is dat het moment om de mogelijkheid een eigen (branche specifieke) CAO te onderzoeken. Voorgesteld wordt binnen twee jaar na de start een eigen CAO te onderzoeken en indien gewenst te realiseren. Niet alleen kan met de dan aanwezige organisatieorganen en relevante partijen (OR, RvC, Aandeelhouders, Directie en Vakbonden) maatwerk worden geleverd, maar zal tevens een normstelling worden gezet voor de branche in opkomst.

Conclusie.

Geconcludeerd kan worden dat de aanvullende sociale bepalingen en het voorstel voor de te kiezen CAO leiden tot voldoende rechtszekerheid voor de medewerkers die direct zijn betrokken bij de verzelfstandiging van belastingen. Daarnaast kan worden geconcludeerd dat het (voorlopig) volgen van de gemeentelijke CAO vooralsnog de meest praktische, en vanuit rechtspositioneel oogpunt, meest wenselijke oplossing is.

5. Communicatie

Kort na de start van de projectorganisatie werd duidelijk dat communicatie, zowel intern als extern, een kritische succesfactor is binnen het project. De projectgroep heeft daarom een communicatieplan opgesteld afzonderlijk gericht op zowel de interne communicatie als de externe communicatie. De interne communicatie heeft vorm gekregen in het inrichten van een klankbordgroep bestaande uit een brede vertegenwoordiging van het personeel, personeelsbijeenkomsten, een periodieke infomail en, als belangrijkste communicatiemiddel, een eigen website met alle informatie en links die van belang zijn in dit project.

Geconcludeerd wordt dat de interne communicatie(middelen) in ruime mate voldoen aan de informatiebehoefte.

In de externe communicatie is een scheiding aangebracht tussen communicatie richting belastingplichtige burgers en bedrijven en communicatie(strategie) richting potentiële klanten van de NV. Met betrekking tot de eerstgenoemde groep zal eerst na bestuurlijke besluitvorming nader vorm worden gegeven aan de communicatie waarbij als uitgangspunt geldt dat voor belastingplichtigen niet veel verandert.

De communicatiestrategie richting potentiële klanten van de NV is gericht op het vinden van een strategische partner (waterschap) in 2007 en vervolgens verdere acquisitie vanaf 2008. Met deze strategie wordt het de NV mogelijk gemaakt om zich in 2007 nadrukkelijk te richten op de dienstverlening voor de beide deelnemende gemeenten. Vervolgens kan de NV vanaf 2008 zich meer richten op de strategische groei.

6. Financieel Kader.

6.1. Begroting NV.

In het basisdocument is een begroting 2007 op hoofdlijnen gepresenteerd. Uitgangspunten hiervoor werden gevonden in de begrotingen 2006 van de gemeente Haarlem en de gemeente Haarlemmermeer. De begroting 2007 heeft vooralsnog het kenmerk van een input- of lastenbegroting. De aandelen van beide gemeenten onder aftrek van een taakstellende efficiencykorting vormen uitgangspunt voor de begroting 2007.

De begrotingen 2006 van de sectoren Belastingen van beide gemeenten hebben de volgende omvang:

<i>Gemeente Haarlem begroting 2006</i>	<i>2,70 mln</i>
<i>Gemeente Haarlemmermeer begroting 2006</i>	<i>3,80 mln</i>
<i>Totaal begrotingen 2006</i>	<i>6,50 mln</i>

Bij samenvoeging van beide begrotingen, rekening houdend met achterblijvende functionaliteiten en met het inboeken van de efficiencyvoordelen, zijn de financiële bijdragen van beide gemeenten teruggebracht met 0,45 miljoen per gemeente, ofwel 0,9 miljoen euro in totaal:

<i>Bijdrage gemeente Haarlem begroting 2007</i>	<i>2,25 mln</i>
Bijdrage gemeente Haarlemmermeer begroting 2007	3,35 mln
<i>Totaal Taakstellende begroting 2007</i>	<i>5,60 mln</i>

In het basisdocument is melding gemaakt van het feit dat ten opzichte van de oude situatie beide gemeenten rekening dienen te houden met achterblijvende kosten. Denk aan achterblijvende beleids capaciteit en aandelen in middelenfuncties. Deze kosten zijn berekend op 150 duizend euro per gemeente, zodat per saldo beide gemeenten ieder taakstellend een netto-voordeel van 0,3 miljoen euro kunnen inboeken in 2007.

Op hoofdlijnen ziet de begroting 2007 er als volgt uit:

Uitgaven (x € 1.000):		Inkomsten (x € 1.000)	
- personeel	2.700	- aandeel Haarlem	2.250
- huisvesting	530	- aandeel Haarlemmermeer	3.350
- automatisering	1.011		
- Overige uitgaven	161		
- Uitvoering wet WOZ	1.198		
Totaal	5.600	Totaal	5.600

In de bijlage 8 treft u een uitwerking van de begroting 2007 inclusief specificatie.

Zoals gesteld betreft het in eerste aanzet een input- of lastenbegroting. De nieuwe organisatie zal enige tijd nodig hebben om juiste kostprijzen per product te ontwikkelen. Toch willen wij bij het opstellen en aanbieden van de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) per product reeds uitgaan van kostprijzen per product op basis van voorcalculatie. In de DVO worden zaken als producten, prijzen en met name ook de afspraken over verantwoording met opdrachtgevers vastgelegd.

Concept-dienstverleningsovereenkomsten zullen worden afgestemd met de opdrachtgevers en worden meegezonden met het definitieve raadsvoorstel

In 2007 zullen we tussentijds en ook na afloop van het boekjaar op basis van nacalculatie de juiste kostprijzen 2007 per product vaststellen. Dat betekent ook dat een bedrijfsresultaat op de levering van

diensten aan beide gemeenten eind 2007 zal worden verrekend met beide gemeenten op basis van de hoeveelheden afgenomen diensten en producten. Met andere woorden: beide gemeenten krijgen een gegarandeerd efficiencyvoordeel van 0,3 mln euro per gemeente, eventuele nadere voordelen worden als een soort van korting verrekend op basis van de hoeveelheden afgenomen diensten en producten.

Voor de begroting 2008 gaan wij er van uit dat we op basis van ervaringen in 2007 (soort van nul-metingsjaar) kunnen beschikken over reële kostprijzen per product. Dat heeft als voordeel dat opdrachtgevende gemeenten al op voorhand kunnen bepalen wat ze aan kosten voor gemeentelijke belastingen kwijt zijn. Bovendien komen de efficiency-voordelen dan beter tot uitdrukking in de afgenomen hoeveelheden diensten en producten per gemeente.

6.2 Bedrijfsreserve

Uitgangspunt voor het nieuwe bedrijf is dat op basis van op kostprijzen gebaseerde tarieven uitvoerende werkzaamheden voor de opdrachtgevers worden uitgevoerd. Voor 2007 zullen efficiency-voordelen op de uitvoering van de werkzaamheden op basis van nacalculatie worden verrekend met de opdrachtgevers. Op het moment dat het bedrijf haar bestaan heeft bewezen en een positie krijgt op de markt is het mogelijk dat positieve bedrijfsresultaten worden behaald. Bijvoorbeeld door opdrachten uit te voeren voor andere gemeenten of instanties. Dan worden begrippen als bedrijfswinst en dividenduitkering actueel.

Teneinde het weerstandsvermogen van het bedrijf op te bouwen is het noodzakelijk om over een bedrijfsreserve te kunnen beschikken. Enerzijds om binnen het bedrijf autonome tegenvallers op te kunnen vangen en anderzijds om enige slagkracht te verkrijgen voor het doen van initiële investeringen in nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van het benutten van de mogelijkheden van digitalisering en het aanbieden van mogelijkheden via Internet.

Een bedrijfsreserve geeft mogelijkheden om te investeren en zorgt er voor, dat nadelen niet direct voor rekening van de aandeelhouders komen. Kortom, het zorgt voor weerstandsvermogen.

Bedrijfsreserves maken onderdeel uit van het eigen vermogen van het bedrijf. En het eigen vermogen vertaalt zich weer in de marktwaarde van het aandelenkapitaal.

Op moment dat er sprake is van bedrijfswinsten zullen in overleg met de aandeelhouders voorstellen worden gedaan om een deel van deze bedrijfswinst te reserveren en een deel uit te keren aan de aandeelhouders in de vorm van dividend.

Door de accountant is als richtcijfer meegegeven, dat een bedrijf zoals dat nu wordt voorgesteld, een gezond weerstandsvermogen heeft, als dat ligt op 30% van de omzet. In de praktijk zou dat bij de huidige omvang van het bedrijf neerkomen op een eigen vermogen (aandelenkapitaal plus reserves) van afgerond 1,5 miljoen euro.

6.3 Startkosten

Alvorens het bedrijf van start gaat dienen kosten gemaakt te worden. Verplichtingen kunnen pas worden aangegaan op moment dat beide gemeenteraden met het onderliggend voorstel hebben ingestemd. Hoe groot deze kosten zijn hangt van een aantal factoren af, waarbij de voornaamste de huisvestingslocatie is. Bij startkosten moet gedacht worden aan verhuiskosten, inrichten financiële en personeelsadministratie, inregelen van automatisering (netwerk, internet, telefoon etc.).

Op moment dat de Go-beslissing is genomen zullen verplichtingen worden aangegaan. Uitgangspunt is dat deze verplichtingen niet ten laste van de begrotingen van de opdrachtgevende gemeenten zullen worden gebracht. In praktische zin komt dat neer op het voorfinancieren van de uitgaven door de beide gemeenten en het vervolgens activeren van de uitgaven en deze ten laste te brengen van de nieuwe overheids-NV per 1 januari 2007. De overheids-NV betaalt de gemaakte kosten terug of lost de schuld in een beperkt aantal jaren af.

6.4 Projectraming.

Geconstateerd kan worden dat het project binnen het toegekende budget van € 500.000 kan worden afgerond. De projectraming en –verantwoording treft u aan bijlage 9.

7. Voorbereiding Implementatie.

Ter voorbereiding op de feitelijke implementatie en overgang naar de NV is een groot deel van de voorbereidende werkzaamheden inmiddels afgerond. Het opleverdocument Kwaliteit en Dienstverlening, inclusief daarbij behorende uitwerkingen, is bijgevoegd als bijlage 9. Daar waar nodig is tevens aangegeven welke volgende stappen moeten worden gezet om een geslaagde overgang naar de NV te realiseren.

Uit een analyse van de belastingverordeningen en beleidsregels is gebleken dat de verschillen in de belastingverordeningen beperkt en veelal slechts van redactionele aard zijn. De vastgestelde verschillen hebben met name betrekking:

- a. betaaltermijnen;
- b. minimum aanslaggrens
- c. ontheffingstermijnen.
- d. efficiencyvrijstellingen.

Voorgesteld wordt om de synchronisatie van de belastingverordeningen zoveel als mogelijk te realiseren door middel van de door de raad vast te stellen belastingverordeningen voor 2007.

Verder zal aan het college van B&W in november/december een geactualiseerde/gesynchroniseerde set aan beleidsregels voor 2007 ter vaststelling voorgelegd worden.

De productencatalogus is opgesteld en opgenomen als bijlage in het businessplan van de NV.

Opgemerkt moet worden dat waar in de catalogus wordt gesproken over beleidsproducten hiermee de adviesrol van de NV wordt bedoeld. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het vaststellen van het beleid op het gebied van gemeentelijke heffingen en de invordering. De NV kan daar waar gewenst beleidsvoorstellen voorbereiden en concipiëren hetgeen uiteraard alleen in overleg zal gebeuren.

Afspraken hieromtrent en een eventuele overlegstructuur zullen ook in de DVO worden vastgelegd. De productencatalogus bevat een volledig overzicht van mogelijk door de NV te leveren diensten en producten.

De processen zijn volledig beschreven en gekoppeld aan de producten. Thans vindt in de zogenaamde “doen-alsof-situatie” reeds onderlinge afstemming plaats waarna de implementatie en overgang naar de nieuwe NV eenvoudig te realiseren is.

Er is een informatieplan opgesteld inclusief functioneel ontwerp. In dit informatieplan is tevens een inventarisering van de bestaande en te koppelen informatiesystemen opgenomen. Verder geeft het informatieplan inzicht in de gewenste informatiesystemen voor de primaire processen in de nabije toekomst waarbij rekening is gehouden met ontwikkelingen op het gebied van geautomatiseerde dienstverlening.

De NV zal over dezelfde informatiebronnen moeten kunnen beschikken als thans beide afdelingen belastingen. De werkgroep heeft de noodzakelijke informatiebronnen geïnventariseerd en deze gekoppeld aan producten en processen. De levering van de gegevens door de gemeente zal in de afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten worden opgenomen. Met de afsluiting van de DVO zal tevens een beveiligingsplan worden opgeleverd. Een nader onderzoek zal volgen naar de mogelijkheden en wijze waarop gegevensverzekering en -levering in de toekomst gestalte kan worden gegeven. Met de certificering, normering en kwaliteitseisen kan eerst worden begonnen nadat de NV feitelijk van start is gegaan. Dit is de verantwoordelijkheid van de NV. In de DVO kunnen afspraken worden vastgelegd over de termijn waarbinnen e.e.a. gerealiseerd wordt.

Conclusie.

Met de hiervoor beschreven uitgevoerde deelonderzoeken is het mogelijk om na de go/no-go-beslissing het feitelijk implementatietraject te starten.

8. Algemene Zaken.

In de projectfase is tevens contact geweest met het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties omtrent de vraag of overdracht van de bevoegdheden van de heffingsambtenaar (artikel 231 Gemeentewet) aan de directeur van de NV nog op bezwaren zou stuiten. Het ministerie reageerde hierop dat een dergelijke constructie voor meerdere heffingen staande praktijk is en dus op geen bezwaar stuit. Verder wordt geadviseerd om alle medewerkers te benoemen tot onbezoldigd ambtenaar/deurwaarder. Gelet op het feit dat dit onderzoek eerst afgerond moest zijn voordat daadwerkelijk toestemming bij de Provincie kon worden aangevraagd voor de oprichting van een NV, is de formele toestemming nog niet binnen. De toestemming wordt begin augustus verwacht. Opgemerkt wordt dat in de nog af te sluiten DVO ook de afspraken kunnen worden geregeld met betrekking tot de overdracht van bevoegdheden.

9. Planning op hoofdlijnen.

11 juli 2006	Voorgenomen Besluit Colleges van B&W
juli-augustus 2006	Adviesfase OR, overlegfase GO, nader intern advies gemeenten
september 2006	Definitieve besluitvorming B&W
september 2006	Besluitvorming gemeenteraden
oktober 2006	Start implementatiefase (ondertekening DVO, oprichting NV, plaatsing medewerkers, voorbereiding nieuwe locatie)
1 januari 2007	Start NV

Eindconclusie

Alle deelonderzoeken ten behoeve van een definitief Go/No-go-besluit door de gemeenteraad zijn hiermee afgerond. Op basis hiervan kan, na besluitvorming, worden overgegaan tot het formeel oprichten van de NV waarna vervolgens in het laatste kwartaal de feitelijke implementatie plaats kan vinden.

Beslispunten

1. Het Go / No-go document over de verzelfstandiging belastingen vast te stellen, inclusief de bijlagen (Businessplan, Statuten, de Aandeelhoudersovereenkomst, het Verzelfstandigingsconvenant en de Mantelovereenkomst)
2. Op grond van het Go/No-go document het voorgenomen besluit te nemen tot het gezamenlijk met Haarlemmermeer oprichten van een overheids-NV voor de heffing en invordering van belastingen
3. De verantwoordelijk portefeuillehouder te machtigen om namens de gemeente hierin in rechte op te treden.
4. In te stemmen met de aanvullende sociale bepalingen en het vooralsnog volgen van de CAO voor gemeentepersoneel en dit ter instemming voor te leggen aan het GO.
5. Voor die onderdelen die advisering dan wel instemming behoeven van de OR, de bestuurder in het kader van WOR opdracht te geven om een formele adviesaanvraag in te dienen bij de OR.
6. Kennis te nemen van de begroting van de NV, de projectraming- en verantwoording en de planning op hoofdlijnen.
7. Het besluit heeft geen financiële consequenties
8. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de portefeuillehouder geeft perstoellichting
9. De commissie Bestuur ontvangt het besluit van het college ter informatie

Overzicht van de bijlagen:

- Bijlage 1: Businessplan
- Bijlage 2: Schematisch overzicht juridische documenten
- Bijlage 3: Statuten NV
- Bijlage 4: Aandeelhoudersovereenkomst
- Bijlage 5: Verzelfstandigingsconvenant
- Bijlage 6: Mantelovereenkomst
- Bijlage 7: Aanvullende Sociale bepalingen
- Bijlage 8: Begroting NV, projectraming en projectverantwoording
- Bijlage 9: Opleverdocument Kwaliteit en Dienstverlening